

Doc. Ing. Štefan Stanko, PhD., Katedra zdravotného a environmentálneho inžinierstva,
Stavebná fakulta STU, Radlinského 11, 81368 Bratislava

OPONENTSKÝ POSUDOK

dizertačnej práce

Ing. ONDŘEJ PAVLÍK

na tému **MATEMATICKÉ MODELOVÁNÍ RETENČNÝCH OBJEKTŮ MĚSTSKÉHO ODVODNĚNÍ**

v študijnom programe P3607 Stavební inženýrství
Študijný odbor 3607V027 Vodní hospodářství a vodní stavby

Na základe listu č. 973/2013 prof. Ing. Rostislava Drochytka, CSc., MBA – dekana FASTVUT v Brne zo dňa 20.02.2014 som ako oponent dizertačnej práce vypracoval nasledovný posudok na predloženú dizertačnú prácu, v ktorom sa vyjadrujem k nasledovným otázkam:

a) Aktuálnosť zvolenej témy

Téma DizP je zvolená aktuálne, zvlášť, keď v súčasnej dobe je 3D modelovanie vo všeobecnosti využívané čoraz častejšie vzhľadom na prístupnosť softwarových a hardwarových nástrojov. Absencia doterajšieho 3D modelovania v oblasti stokových sietí, dažďových nádrží a všeobecne čistenia OV bola doposiaľ viac výrazná ako pri riešení iných fyzikálnych úloh. V tejto súvislosti je modelovanie retenčnej nádrže aj praktickým prínosom práce. Dostupnosť tejto časti matematického modelovania má za úlohu redukciu nákladov a času v súvislosti s fyzikálnym modelovaním, i keď je samozrejme aj v súčasnosti potrebné navrhnuť a postaviť fyzikálny model a porovnať výsledky modelovania s 3D matematickým modelovaním. Toto porovnanie a zhoda v dosiahnutí výsledkov môže výrazne podporiť dôveru v matematické modelovanie a tým skrátiť čas od zadania úlohy k výsledkom a znížiť náklady na modelovanie. Navyše je v súčasnosti dôležité aby sme rôznymi spôsobmi analyzovali reálny stav existujúcich stokových sietí a objektov na nej.

Z tohto hľadiska považujem tému doktorskej dizertačnej práce za veľmi aktuálnu a potrebnú k nadobudnutiu poznatkov a ich aplikácii v oblasti matematického modelovania v odbore stokovanie, resp. vo vodnom hospodárstve.

b) Splnenie stanovených cieľov

Autor si za cieľ práce stanovil: A/ Získať čo najlepší rámec informácií pre správnu aplikáciu 3D modelovania prúdenia kvapalín pre potreby technickej praxe a B/ Dosiahnuť čo najväčšiu zhodu matematického modelovania s realitou.

V rámci splnenia cieľov bolo vykonané:

- Porovnanie matematického a 3D modelovania

- Porovnanie 3D matematického modelu retenčnej nádrže a jej okolia s 1D matem. modelovaním stokovej siete
- Vyhodnotenie výsledkov 3D matematického modelovania
- Bola vykonaná simulácia fyzikálnym modelom v modelovej mierke 1:10
- Posúdenie celého uzlu fyzikálnym modelom nebolo vykonané z dôvodu priestorových a finančných,
- Matematickým modelovaním bola simulovaná nielen samotná RN Jeneweinova, ale celý kanalizačný uzol v jej okolí,
- Matematickým modelom bola posúdená i rieka Svratka a Svitavský náhon v súvislosti s činnosťou OK
- Pri matematickom a fyzikálnom modelovaní boli posúdené len totožné stavy vyplývajúce z oboch systémov modelovania
- Overenie metodiky na prípade retenčnej nádrže Jenewienova
- Formulovanie poznatkov a cieľov pre ďalší výskum a prax

Jednotlivé základné body pre dosiahnutie hlavného cieľa boli stanovené konkrétne a vyžadovali od doktoranda okrem kreativity aj nutnosť naštudovať najnovšie postupy a poznatky z uvedenej problematiky /kap 2/. Konštatujem, že autor splnením čiastkových cieľov splnil aj hlavný cieľ práce.

c) Postup riešenia problému a výsledky doktorskej dizertačnej práce

Doktorand pri riešení postupoval podľa stanovenej metodiky, výber metodických postupov bol logický zostavený a dostatočný pre deklarované čiastkové a teda aj hlavné ciele práce.

V prvej časti práce /kap.2. a podkapitoly/ zhodnotil súčasný stav riešenej problematiky a opísal súčasný stav pri riešení obdobných problémov vo svete. V kap. 4. – nosnej časti DizP sa venoval samotnému riešeniu práce, popisom fyzikálneho modelu, zásadám modelovej podobnosti a stanovil mierku fyzikálneho modelu k reálnej stavbe 1:10.

Časť 5. komentuje dosiahnuté výsledky práce v podkapitolách porovnávania výsledkov fyzikálneho a matematického modelovania determinované do dielčích na seba naväzujúcich častí.

Na základe uvedeného konštatujem, že zvolená metodika je vhodná a že na jej základe doktorand získané výsledky mohol implementovať do praxe. Doktorand vo svojej práci, v jej závere, ponúka aj určité zovšeobecnenie získaných poznatkov.

K práci mám niekoľko poznámok a pripomienok:

Str. 11

Autor popisuje stav retenčnej nádrže Jeneweinova v súvislosti z jej zaradením do systému stokovej siete. I napriek tomu, že na str.12 je uvedená mapka povodia, chýba mi obrázok-schéma zapojenia retenčnej nádrže v systéme tak ako je to opísané na str. 11.a 12. Schéma je uvedená na str.84, ale už ako výstup z matematického modelu.

Uvedený počet prepádov 24 je len z kontinuálne simulácie v roku 2004 ? Je to smerodajný údaj? Aký model bol na výpočet použitý?

Str. 12. Ako korešponduje počet prepádov 44 z uvedeným počtom 24 na str.11

Str. 14

Je uvedený pôdorys nádrže, nebolo by vhodné, kvôli lepšej výpovednej hodnote, uviesť aj hydraulickú schému prietoku v danej nádrži? – napr. zjednodušenú ako je na str.32, resp. ako napr. obr.4

Str. 16 Nebolo by na škodu opäť uviesť schému nádrže v Bordeaux.

Str. 23 Uvádza sa využitie modelov Odula, MIKE 11, EPANET a SWMM – je medzi týmito modelmi zásadný rozdiel z hľadiska výpočtu?

Str. 24 Vzhľadom na tému DizP, má časť: „1D matematické modely vodovodných sítí“ v práci opodstatnenie?

Str. 65 Čím sú spôsobené odchýlky porovnania prietokov v profile OK-B na prítoku a OK-B-RN, pri porovnaní 1D a 3D modelovania?

Je možné odchýlky vo výsledku (7-35 percent v porovnaní matematický a fyzikálny modelom) redukovať?

Ako by bolo možné dosiahnuť vo fyzikálnom modeli dostatočnú drsnosť materiálu stien nádrže?

d) Význam pre prax alebo rozvoj vedného odboru

Za vedecký prínos možno považovať prístup doktoranda k riešeniu v súčasnosti tak dôležitému problému ako je 3D modelovanie vo vodnom hospodárstve. Autor v práci preukázal, že je potrebné a možné vykonať simuláciu objektu stokovej siete fyzikálnym modelom a následne overiť matematickým 3D modelovaním. Výsledkom je konfrontácia 3D modelovania retenčnej nádrže na stokovej sieti. Overenie, že aj pri absencii fyzikálneho modelu je možné očakávať prijateľné výsledky získané 1D a 3D modelovaním v súčasnosti. Práca pridáva na dôvere 3D matematického modelovania a je ďalším riešením pre riešenie vodohospodárskych problémov praxe.

Za prínos vo vednom odbore považujem komplexné spracovanie zadanej tematiky, a najmä výstupy získané z matematického a fyzikálneho modelu – ako aj výsledky získané z experimentálnych meraní.

Význam predkladanej práce je aj v priblížení sa svetovému trendu pri riešení problémov v súvislosti s možnosťou využitia 3D matematického modelovania.

Výstupy z dizertačnej práce majú veľkú hodnotu pre prevádzkovateľov stokových sietí, nakoľko overujú vhodnosť matematických modelov ako nastávajúcich hlavných nástrojov pre navrhovanie objektov stokových sietí.

e) Formálna úprava doktorskej dizertačnej práce a jej jazyková úroveň

Predložená dizertačná práca má 103 číslovaných strán textu, 56 obrázkov, 20 grafov a 21 tabuliek, ktoré charakterizujú riešenu problematiku. Obsahuje aj fotodokumentáciu z výstavby retenčnej nádrže Jeneweinova. Obsahuje 33 odkazov na literatúru, ktorá ale nie je uvedená v abecednom poradí a chýba jej jednotná formálna úprava. Celkovo obsahuje 9 na seba nadväzujúcich kapitol. Samotná práca je členená na časti, ktoré sú určené pre dizertačné práce a spĺňajú náležitosti na ne kladené.

K jazykovej úrovni sa nebudem presnejšie vyjadrovať, vzhľadom na český text práce. Pri čítaní textu čitateľa zaujme štruktúra textu ako i konkrétne formulácie, vysvetlenia a v neposlednom rade i grafické znázornenia, ktoré vhodne dopĺňajú predkladaný text. Text má dobré členenie a grafiku, jednotlivé kapitoly a podkapitoly sú vnútorne previazané a tvoria zmysluplný celok.

Práca je napísaná logicky, konzistentne, jasným a zrozumiteľným štýlom.

Záver

Doktorand predloženou prácou preukázal schopnosť orientovať sa v problematike, spracovať jej súčasný stav, samostatne vedecky pracovať - systematizovať vedomosti, analyzovať riešenú problematiku, experimentovať a výsledky svojej práce vhodným spôsobom dokumentovať a naplniť ciele stanovené v práci. Moje pripomienky a návrhy neznižujú úroveň posudzovanej práce, majú napomôcť pri ďalšom prezentovaní a publikovaní práce.

Na základe uvedeného konštatujem, že predložená dizertačná práca spĺňa všetky kritéria kladené na dizertačnú prácu a preto **odporúčam, aby práca Ing. Ondřeja Pavlíka na tému „Matematické modelování retenčných objektů městského odvodnění“ bola predložená k obhajobe** pred príslušnou komisiou pre obhajoby doktorských dizertačných prác a **aby po jej úspešnej obhajobe bol doktorandovi udelený akademický titul doktor filozofie (PhD.)** v študijnom programe Stavební inženýrství študijného odboru 3607V027 Vodní hospodářství a vodní stavby.

V Bratislave, 18.04.2014

doc. Ing. Štefan Stanko, PhD.